

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

szám: T/1320/60

dátum: 2010 OKT 27.

Módosító javaslat

Dr. Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 94. § (1) bekezdése alapján az egyes migrációs tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló, T/1320. számú törvényjavaslathoz az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o k a t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 101. §-a elmarad:

„[„101. §

(1) A Met. 51. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság dönt a kérelem elfogadhatósága kérdésében, valamint dönt arról, hogy fennállnak-e a kérelem nyilvánvaló megalapozatlansága megállapításának feltételei.”

(2) Met. 51. § (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

[Elfogadhatatlan a kérelem, ha]

„e) a kérelmező vonatkozásában van olyan ország, amely rá nézve biztonságos harmadik országnak minősül.”

(3) Met. 51. §- a következő (3)–(8) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdés e) pontja alapján a kérelem elfogadhatatlanságának megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelmező

a) a biztonságos harmadik országban tartózkodott, és lehetősége lett volna ebben az országban a 2. § i) pontjában foglaltaknak megfelelő hatékony védelem igénylésére;

b) annak területén átutazott, és lehetősége lett volna ebben az országban a 2. § i) pontjában foglaltaknak megfelelő hatékony védelem igénylésére;

c) ott rokonai kapcsolatokkal rendelkezik és az ország területére beléphet vagy;

d) a biztonságos harmadik ország az elismerését kérő kiadatását kéri.

(4) A (3) bekezdés a)–b) pontjában foglaltak esetén az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy ebben az országban nem volt lehetősége hatékony védelemre a 2. § i) pontjában foglaltak értelmében.

(5) A kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan, ha a kérelmező

a) mind menekültkénti, mind oltalmazottkénti elismerés szempontjából csak kevésbé lényeges vagy lényegtelen információkat közöl;

b) rosszhiszemű magatartása következtében nem tudja igazolni vagy valószínűsíteni származási országát, vagy;

c) ésszerű időn belül nem terjesztett elő elismerés iránti kérelmet, bár módja lett volna azt korábban benyújtani, és a késedelem kimentésére nem tud ésszerű okot előadni.

(6) A kérelem nem kerülhet elutasítására kizárólag az (5) bekezdés c) pontja alapján.

(7) A menekültügyi hatóság a nyilvánvalóan megalapozatlanság kérdéskörében az elismerés iránti kérelmet érdemben vizsgálja, hogy fennállnak-e a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés feltételei.

(8) Amennyiben a kérelem alapját részben vagy egészében a 6. § (2) bekezdésében vagy a 12. § (2) bekezdésében foglalt körülmények jelentik, az (5) bekezdés c) pontjában foglalt ésszerű időt e körülmények beálltától kell számolni.”]

2. A törvényjavaslat 103. §-a elmarad:

„[„103. §

(1) A Met. 53. § (1)–(3) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a kérelmet részletes vizsgálat nélkül elutasítja, ha az 51. § (2) bekezdésében vagy az 51. § (5) bekezdésében foglalt valamely feltétel fennállását állapítja meg.

(2) A menekültügyi hatóság a kérelmet elfogadhatatlanság miatt végzéssel, nyilvánvalóan megalapozatlanság miatt határozattal utasítja el. A döntéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(3) A felülvizsgálati kérelmet a döntés közlésétől számított három napon belül a menekültügyi hatóságnál kell benyújtani. A menekültügyi hatóság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival és ellenkérelmével együtt haladéktalanul megküldi a bíróságnak. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a menekültügyi hatóság végzésének végrehajtására halasztó hatálya van.”

(2) A Met. 53. § (5) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:

„(5) A bíróság a menekültügyi hatóság döntését megváltoztathatja. A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.”]

3. A törvényjavaslat 105. §-a a következőképpen módosul:

„105. §

A Met. 55. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A menekültügyi hatóság a kérelmet részletes vizsgálati eljárásra utalja, amennyiben a kérelem elfogadhatóságát állapítja meg[, és a kérelem nem nyilvánvalóan megalapozatlan].

(2) A részletes vizsgálati eljárásra utaló végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

INDOKOLÁS

A törvényjavaslat célja az eljárás gyorsítása, de ezt a célt alkalmatlan eszközzel kívánja elérni.

A biztonságos harmadik ország megléte – különösképpen abban a formában, ahogy a törvényjavaslat megfogalmazza – nem garantálja, hogy a kérelmező oda beléphet és ott érdemi védelmet kaphat. Ha ez így van, akkor annak vizsgálata, hogy valóban abban az országban fog védelmet kapni, nem elfogadhatósági kérdés, hanem az érdemi (részletes) eljárás egy eleme, amely bizonyítékok és ellenbizonyítékok felsorolását, információk ellenőrzését és hasonlókat igényel. Ez a maximum huszonnégy napos előzetes eljárásban nem megvalósítható, hiszen nincsenek biztonságos harmadik ország listák. Ezért a bizonyításnak két lépésben kell haladnia: 1. általában kielégíti-e a szóban forgó ország a biztonságos harmadik országra vonatkozó követelményeket. 2. teljesülnek-e az Eljárási irányelv 27. cikkében megfogalmazott követelmények a konkrét kérelmező és az ország kapcsolatát illetően, így van-e a menedékkérő és az érintett harmadik ország között olyan kapcsolat, amelynek alapján ésszerűnek tűnik, hogy a kérelmező ebbe az országba menjen és bizonyítható-e az ország biztonságos volta az adott kérelmező vonatkozásában. Ha a törvénytervezet hatályba lépne a hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasíthatná a kérelmet (Met. 53. § (1) bekezdés), márpedig a fenti érvelésből kiderül, hogy a biztonságos harmadik ország adott kérelmezőre alkalmazhatósága nagyon is komoly, érdemi vizsgálatokat kíván meg.

A Met. rendszerében az elfogadhatatlanság olyan eseteket takar, amelyekben nincs mit vizsgálni, vagy mert a kérelmező már élvez védelmet, vagy mert van olyan másik tagállam, amely köteles eldönteni, hogy a menedékkérő valóban menekült-e. A biztonságos harmadik ország kategóriája egyikbe sem illik, megtörné a rendszert, törvényszerűen elhúzná az előzetes eljárást, amely gyakorlatilag szabadságtól megfosztással jár, mert ideje alatt a menedékkérő csak rendkívüli esetben hagyhatja el a befogadó állomást.

A nyilvánvalóan megalapozatlan kérelem szabályainak javasolt formájú bevezetése ellen szól, hogy félreérti az előzetes eljárás szerepét. Az, például, hogy a kérelmező kevésbé lényeges vagy lényegtelen információkat közöl, lehet a meghallgató hibája, továbbá a végeredmény ismerete nélkül nem tudható, mi (lesz) a lényeges és mi nem. Ez a tény a részletes eljárás során játszik szerepet: ha a kérelmező nem tudja valószínűsíteni, hogy üldözés fenyegeti vagy súlyos sérelem les rá, akkor kérelmét gyorsan és határozottan el kell utasítani. De nem érdemi vizsgálat nélkül – ahogy a törvényjavaslat ajánlja – hanem éppen mert az érdemi vizsgálat ezt a következtetést szüli. Nincs eljárási akadálya annak, hogy érdemi vizsgálatot hetek alatt folytasson le a hatóság és a joggal visszaélők kérelmét elutasítsa.

A törvénytervezetben javasolt gumiszabályok azonban nem garantálják a tisztességes és fair eljárást, ezért nem iktatandók a Met.-be. Egyébként semmilyen jogharmonizációs kényszer sem igazolja a törvénytervezet szándékát, különösen nem akkor, amikor a Bizottság éppen a nyilvánvalóan megalapozatlan kategória teljes eltörlését javasolja az egész Európai Uniónak.

Budapest, 2010. október 27.

Szabó Tímea

LMP